Ч. 2 (13.241). Львів, понед'лок 2. січня 1933. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, ІІ. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічне 12·00 „
Піврічне 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

По Зборах Р. С. У. К.

Львів, 1. січня 1933.

Найвища організаційна і ревізійна централя нашої кооперації — Ревізійний Союз Українських Кооператив — відбула в дні 29. XII. 1932 свої загальні збори за роки 1930-31 і 1931-32.

Це опізнення зборів не вплинуло дуже на ціловість праці нашої кооперації, бо в міжчасі (в червні ц. р.) — відбувся VII-ий Краєвий Кооперативний Зїзд, який обговорив і вирішив актуальні справи та зібрав їх у резолюціях, що вийшли окремою книжкою. Зате лишилося до полагоди чимало справ щодо самої праці РСУК, які висвітлили на теперішніх зборах.

Перше відрадне явище цих зборів — це велике число учасників (325 делегатів з 595 голосами), не зважаючи на теперішню скруту нашого села. Це доказує, що і при важкому положенні кооперативи мають зрозуміння для ваги праці РСУК та доцінюють звязок краю зі своєю централею. Цей факт опрокидує поголоски з неясних джерел про те, що буцімто край недоцінює ваги чи авторитету РСУК.

Друге корисне явище — це діловитість нарад і річевість дискусії, якої не перебивали в цьому році ніякі невідповідальні чинники, а спокій нарад запевнив і їх позитивні висліди. Щодо самої дискусії, то треба ствердити, що вона була дуже жива (над самим звідомленням промовляло поверх 40 бесідників), а в ній брали участь передовсім кооператори з низових кооператив. Варта було би почути в цій важкій для української кооперації хвилині також і більше голосів представників окружних осередків, які могли би багато сказати зі своєї праці, бож на них стоїть сьогодні кооперативна організація поодиноких районів. Тут торкались чимало справ, які безпосередньо звязані з життям цих осередків, з їх працею і розвитком. Також замало голосів було від представників централь, які повинні тут також забирати голос нетільки як відповідальні за цілість своїх установ — але і як кооператори, що знають це діло найкраще.

Треба згадати ще і про те, що на хвилину відхилилася дискусія від річевости, коли (на самому початку) один із промовців не найшов кращої теми, як покликуватися на інсинуації одної ґазетки і ставити питання, чи це правда, коли сам знав, що воно не так. Разом із тим кількох промовців взяло на себе маловдячний обовязок займатися обороною одного службовика РСУК, пересуненого за йогож таки поведінку з одного місця на друге. Цеж замалі справи для зборів, які рішають про долю такої централі і про напрямні праці всієї нашої кооперації. А коли хто так їх хоче полагоджувати, — то в принципі програє, як це і виявилось на настроях зборів.

Просто сензаційним був виступ одного кооператора, якого кооператива і він сам особисто двічі заплатили за Спілку Агрономів, а якої керманичі у своїй ґазеті представляють себе і надалі майбутніми спасителями нашого селянства — у рямцях сел. партії. Учасники зборів зробили грошеву збірку на цю кооперативу, щоби помогти їй вийти з біди.

У дискусії підносили заміти проти участи з Раді РСУК — директорів централь. Ці заміти були побудовані на таких слабих арґументах, що годі було їх поважно брати: закидували, буцімто участь у Раді РСУК моглаб колинебудь захитати безсторонністю ревізорів. Очевидно на це не було ні одного факту як доказу і тому легко було зборам вибрати до Ради знову представників „Центросоюзу" і „Маслосоюзу". Цей вибір має чимале значіння, бож РСУК находить все підтримку в праці цих централь і в добрій волі та охоті до праці їх директорів. Надіємося, що саме участь директорів централь у Раді РСУК дасть можливість твердо і певно перейти цій нашій центральній установі через часи важкої господарської кризи та сильніше закріпить внутрішню організацію РСУК, щоби тим успішніше наладнати його працю. Бо теперішні часи вимагають багато ініціятиви, енерґії та рішучости, щоби при зменшених прибутках перевести установу через лихоліття та дати цю саму, або й більшу і справнішу працю, ніж досі.

Великою справою у нашій майбутній праці буде виконання резолюцій, які збори приняли. Це плян „трирічки", себто трирічної праці наших фахових централь („Центросоюз", „Маслосоюз", „Центробанк", „Нар. Торговля") і їх підбудов. Там зясоване що і як мають вони за три роки виконати та як поставити свою працю. Зокрема в резолюціях підкреслили небувалі відносини на північно-західних землях супроти кооперації та висунули низку домагань у звязку з подіями з осени 1930 р. та порушили інші справи, сьогодні для нашої кооперації актуальні.

На увагу заслуговує ухвалення правильника загальних зборів РСУК, що обовязуватиме в майбутньому. У ньому взяли на увагу ці домагання, які висунули ми на сторінках „Діла" після останніх заг. зборів РСУК (в червні 1931), а саме, що збори будуть відбуватися на зразок конґресів, розбиваючися на комісії, а ці комісії ставитимуть внески до затвердження пленумові. Треба надіятися, що це дасть зборам можливість ділової праці, як це зрештою практично переведено на VII-ім Краєвім Кооп. Зїзді в червні ц. р., що дало позитивні висліди.

Накінець мусимо висловити наше вдоволення, що керма РСУК, нашої найвищої кооперативної установи, залишається і надалі в руках голови інж. Юліяна Павликовського, що 12 років веде нашу кооперацію спираючися на гурті ідейних провідників нашої кооперації. Цей гурт людей враз із головою, що є еманацією всього нашого кооперативного активу дає запоруку, що наша кооперація піде далі по правильному шляху перебудови теперішнього господарського ладу і усамостійнення нашого господарського життя — на добро нашого народу і для розвитку кооперативної ідеї на наших землях.

Закарпаття.

Ще про „українських терористів".

Найновіші газети, що наспіли до Львова із Закарпаття, як українського, так і москвофільського напрямку, не згадують нічого навіть одним реченням про якийсь плянований замах якихсь „українських терористів" на москвофільський „Нар. Дом" в Ужгороді у часі його посвячення, що відбулося ще перед двома тижнями (18. XII.). З того виходить, що „сензації" деяких польських пресових органів на тему якогось задуманого „атентату українських терористів" (див. вчорашнє „Діло") є звичайною видумкою, пущеною у світ з відомою метою. Не вперше — і не в-останнє.

Відкриття „Русского Нар. Дому" в Ужгороді.

Дня 18. XII. відбули наші кацапи в Ужгороді святочне відкриття свого Народнього Дому. Можуть похвалитися фяском, бо зацікавлення було дуже мале. Інтеліґенції було аж занадто мало, а народ взагалі на „открытіе" не прибув. (Це признає і сама „Русская Земля" в ч. 37). Не було кому за о. Сабовом кадильницю нести, аж мусіла одна баба. Також не було кому співати, поки не прибув українець (?!) цегольнянський дяко-учитель п. Куцин. Дуже мізерно виглядало то святочне відкриття, а все тому винуваті українці й епископ Стойка. І „Русская Земля" доручає „О-ву Духновича" „перестать оріентоваться на уніатство" (ч. 37, ст. 2). Про „величавість" свята говорить і така дрібниця. Для гостей замовлено 100 обідів, обережний реставратор зварив для 70 осіб. До столу засіло 24!

Заг. Збори Торговельного Союзу в Ужгороді.

Дня 15. XII. ц. р. відбулися Загальні Збори Торговельного Союзу господарських товариств в Ужгороді за торговельні роки 1930 і 1931. — Деякі москвофільські круги хотіли з проводу Торг. Союзу усунути наших людей, але ця акція їм не вдалася. Акція була вимірена головно проти директора Струка. Торговельний Союз за 1930 р. виказав поважні втрати наслідком упадку цін товарів, але ці втрати вдалося покрити зисками 1931 року. Біланс Торг. Союзу став через те знову активний. До управи вибрали Заг. Збори посла інж. Зайца, дальше Константина Грабара, Дмитра Ситаря, господаря з Кайданова й Івана Фелдеша, господаря з Часловець, о. Августина Волошина, д-ра Юліяна Бращайка, Андрія Товта і Богуміла Трейбала. До надзірної ради: Емануїла Карпинця, пенс. дир. школи й Івана Григу, господаря у Вишніх Верецьках, Августина Штефана, дир. Торговельної Академії в Мукачеві й Олександра Мончака, учителя в Ужгороді. Збори рішили отворити закупочну централю в Ужгороді, яка буде продавати споживчим кооперативам потрібний товар.

Заснування Т-ва Українських Торговельників.

Дня 18. грудня 1932 р. основали в Ужгороді Т-во Українських Торговельників по освіті. Т-во ставить собі метою обєднати українців абсольвентів торговельних шкіл, у першій мірі для того, щоб організовано боронити свої інтереси. Одначе Т-во Торговельників не думає замикатися до тісних рямок чисто станового обєднання, бо розуміє, що нинішні обставини вимагають іншого. Т-во буде студіювати умовини і можливости економічного розвою нашої країни та старатиметься поширити ідею торговельного і промислового підприємства, а перш за все буде пропаґувати кооперативне будівництво як здорову основу розбудови нашого господарського життя. Головою Т-ва обрали інж. А. Ґелетку. Ближчі інформації можна дістати від інж. А. Ґелетки, Мукачів, Нар. Банк, Чсл., або від А. Мальчицького, Ужгород, Підк. Банк.

(„Українське Слово").

Смерть Юлія Репая.

Юлій Репай, директор заведення ненормальних дітей у Севлюші, помер дня 9. грудня м. р. в 41. році життя. Небіщик був активним членом „Товариства Українських Учителів, Пласту й інших культурних та допомогових товариств. Відзначався працьовитістю і чистим характером. Майже ціла праця організації українського учительства в Севлющині, серед дуже складних обставин, спочивала на його плечах. Коли перед двома роками Т-во Українських Учителів мало в Севлющині всього 20 членів, то нині числить 76 членів, приєднаних до Т-ва невтомною працею Покійного В. Й. П.!

Конґрес У. С. Р. П.

Дня 30. грудня 1932 р. відбувся у Львові 3-ий конгрес української соціялістично-радикальної партії. На конгрес прибуло 153 делегатів з 34-ох повітів західно-українських земель, та 29 гостей. Серед делегатів було 106 селян, 16 робітників і 31 інтелігентів.

Відкрив конгрес сенатор д-р Іван Макух довшою промовою, в якій підкреслив важніші події з історії партії.

На конгрес наспіли привіти від ріжних організацій і осіб. Довший письменний привіт надіслав Василь Стефаник. Від УСДП. витав конгрес д-р Володимир Темницький. До президії конгресу вибрали д-ра Івана Макуха, Дмитра Качкана (Станиславівщина), Андрія Гривнака (Рогатинщина) і Антона Нивинського (Здолбунівщина).

Звіт з діяльности Головної Управи і Секретаріяту УСРП. здавав секретар партії д-р М. Стахів. Політичний реферат виголосив посол М. Матчак. Звіт з діяльности посольського клюбу УСРП. здавав посол. д-р Д. Ладика. Господарський реферат виголосив д-р К. Коберський. Фінансове справоздання Гол. Секретаріяту та партійних видавництв складав пос. Б. Білинський. Про організацію жіноцтва говорила І. Блажкевичева.

По обширній дискусії конгрес ухвалив запропоновані Головною Управою резолюції та висловив Головному Секретаріятові довіря.

З черги полагодив конгрес низку організаційних внесків.

Головою партії вибрано д-ра Івана Макуха. Секретарем д-ра М. Стахова. До Гол. Управи вибрано 34-ох членів.

—o—

Ревізії й арештування.

РАВЩИНА.

Дня 24. грудня 1932 р. ранком перевела равська поліція основну ревізію у п. Осідача Володимира в Раві Руській. По переведенні ревізії, хоча у нього нічого не найшли, арештували його і звільнили з поліційних арештів по якімсь нiби переслуханні в неділю 25. XII. 1932 р. пополудні.

Того самого дня перевів постерунок поліції з Любичі ревізію у п. Костишинівної Марійки у Любичі Грушка. Не найшли у неї також нічого, одначе арештували і передержували на постерунку у Любичі до неділі пополудні.

Крім цих ревізій перевів постерунок з Угнова ревізію у п. Гумовського Гната в Угнові, котрого також передержали на постерунку в Угнові до дня 25. грудня м. р. пополудні.

За чим шукали і чого тримали арештованих на постерунку, ніхто не знає.

КОМАРНО.

Дня 17. XII. 1932. перевела поліція ревізію в домі читальні „Просвіти". Забрали одно число „Літопису Червоної Калини". Докладну ревізію перевели в філії кооперативи „Народня Спілка", що міститься в домі читальні. Крім того перевели ревізію в Іваськевича Володимира, кравця, у якого забрали „Альбом Українського Львова", у Ліщинського Івана, студ. прав та в Ленця Володимира, студ. медицини. В останнього по 3-год. ревізії забрали трильогію Лепкого, твори Ібсена, Коцюбинського, Возняка, 20 шт. брошур „Пити чи не пити?" та інші. Ревізію переводив командант постерунку з двома жандармами та громадським поліцаєм. Дозволу суду не доручили й досі.

РОГАТИНЩИНА.

В дні 26. XII. 1932 р. арештувала поліція в селі Демянові 20 громадян. По двох днях випустили 13, о решту (7) перевезли до Бурштина. Звідти випустили знову чотирьох, а останніх трьох: двох братів Кропельницьких і Беніша відставили до вязниці в Рогатині.

Шкільний плебісцит.

Підсумки шкільного плебісциту, переведеного на підставі закону з 31. липня 1924 р.

Український нарід своєю масовою участю у шкільному плебісциті зазначив свою тверду й непохитну волю мати українську школу для українських дітей. Не зважаючи на всякого роду перепони й перешкоди, українські батьки виповнили поверх чверть міліона шк. деклярацій за 350—400.000 українських дітей у шкільному віці.

Мусимо мати точні підсумки цієї великанської масової акції, що вимагала великих коштів і жертв. Такі підсумки необхідні на те, щоби: 1) мати передовсім погляд на працю наших національних і громадянських чинників по повітах і на місцях (хто і як виконав ці обовязки, а хто ні) і 2) мати автентичний доказовий матеріял за кожну громаду і за всі повіти, який у боротьбі за українську школу може мати рішаюче значіння.

Кожна місцевість, що переводила шк. плебісцит за українською школою, виповнить і до 20. січня 1933 р. перешле до приналежного Повітового Кружка „Рідної Школи" або до Повітового Плебісцитового Комітету, а якщо такого Комітету в повіті не було, то просто до Правної Оборони при Гол. Управі „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10, такий звіт:

ЗВІТ З ПЕРЕВЕДЕНОГО ШКІЛЬНОГО ПЛЕБІСЦИТУ ЗА УКРАЇНСЬКОЮ ШКОЛОЮ.

(Якщо відповідь не дасться змістити в дотичному місці — долучити картку).

1. Місцевість . . . . . Громада . . . . . .
Почта . . . .

2. Скільки є державних шкіл у громаді, кілько клясові ті школи і яка мова навчання обовязує в кожній з них? . . . .

3. За котру школу внесено шкільні деклярації? . . . .

4. Скільки є в громаді всіх дітей у шкільному віці? . . . .

З того. а) народности української . . . .
б) народности польської . . . .
в) народности жидівської . . . .
г) народности іншої . . . .

5. Скільки дітей кожної народности зокрема ходить до школи? . . . .

6. Скільки внесено шк. деклярацій . . . .
За скільки дітей? . . . .

7. Хто потверджував підписи на шк. деклярацiях (війт, бурмістр, солтис, суд, нотар, чи староство)? . . . .

8. Кому доручено, коли і яким способом (особисто за потвердженням напису — рубрум чи окремою посвідкою „на вагу" або „на звиток друків чи паперів" — почтою чи як)? . . . .

9. Чи були які перепони, які саме, чи ті перепони усунено та як? . . . .

Заввага: Подавати тільки провірені дійсні факти з наведенням дати, місця, осіб і свідків.

Готові друки звітів пересилає на бажання даром Правна Оборона при Гол. Управі „Рідної Школи".

Повітові Кружки „Р. Ш." або Повітові Плебісцитові Комітети зладять **переглядний виказ** шкільного плебісциту **за всі місцевости** своєї области і перешлють його враз зі звітами з місць до Правної Оборони при Гол. Управі „Рідної Школи".

Якщо в котрійсь громаді дотичної области **не переведено** шкільного плебісциту за українською школою, то прохаємо при ній у звіті подати: **з якої причини?**

Всі звіти з прилогами переслати найдальше до 31. січня 1933 р. до Правної Оборони при Гол. Управі „Рідної Школи" у Львові, Ринок 10.

Правна Оборона при Гол. Управі „Рідної Школи".

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 2. СІЧНЯ 1933.

Р. ГІРЛІНГ.

Швець і його копито.

Граф Анрі де Савіняк, інакше Фред Фільтон, або ще інакше Джолі Джокер, був собі — ви певно вже відгадали — світовий ошуканець.

Щож, коли конюнктура була препогана! Від часу, коли скінчилася світова війна понапізало до краю богато правдивих аристократів, які теж не мали гроша, що вони або робили йому немилосерну конкуренцію, або — а це було куди гірше — вони перемінили побожне наставлення американців до нащадків історичних князівських родів Европи у докучливу чванкуватість.

Таке трапилося йому в Міямі, де якась менше гарна, зате більше багата американка на його зразкове представлення: „Граф Анрі де Савіняк" відповіла безоглядно: „Но і? Також щось!" Уся його ближча і дальша бранжа знала, що йому не щастить, а що Джолі Джокер (як ці кола його називали), був улюбленим їх товаришем, порішила головна „Організація злочинців" через свій „Відділ Посередництва Праці" у Сан Франціско, приняти його як закордонного урядовця до виміни фальшивих банкнотів за малою постійною платнею і зворотом коштів подорожі. Він відсапнув. У його мошонці шелестіли двацять штук двацятьдолярівок, які він сьогодні мав пустити в оборот. Властиво тих штук було там лише девятьнацять, бо перша доставила йому розкішний сніданок, а решта гроша з неї вибренькувала в його кишені голосом великодніх дзвонів. Світ прецінь такий гарний!

Весело мандрував вулицями, роздумував при кожнім виставовім вікні, чи має собі купити оту краватку, чи отой капелюх, або ці рукавички, аж його увагу закопила метушня, люди, що товпилися і галасували. Такі збіговища любив Джолі Джокер дуже, бо він, хоч середньої міри, належав до завзятих кишеневих злодіїв, управляючи своє ремесло як побічне заняття. Він зручно замішався в юрбу і спитав якусь елеґантну, червоноволосу даму, якої золочена торбинка йому сподобалася, що властиво тут сталося. Вона дуже радо стала розповідати, але зараз перервала своє оповідання і спинила руку Фреда, сягаючи за її торбинкою, глумливим окликом: „Алеж Джолі, швець повинен триматися свого копита"!, зареготала і він збентежився.

Відтак зявився поліцай і став розпитувати юрбу про ближчі подробиці. Фред довідався, що якомусь каліфорнійському плянтаторові вкрали добре випхану мошонку. Фред скулився зручно із наміром віддалитися. У нього, правда, мало було під ту пору причин боятися поліції, але цей гатунок людей ніколи йому не був симпатичний і він оминав стрічі з ними, де лиш міг. Він крок за кроком вийшов з юрби цікавих, що окружали поліцая, перебіг якусь малу вуличку і хотів продовжати свою мандрівку по головній вулиці, коли якась знайома рука важко положилася на його плече. Миттю обернувся і доглянув знайоме лице агента Свансона з кримінальної поліції.

— А це що? — спитав і якесь неприязне чуття залоскотало його. — Я такий невинний, як новонароджена дитина!

— Це мене дуже тішить, Джолі, і то у вашім власнім інтересі. Але мій шеф хоче з вами побалакати, а мати чисте сумління завсіди на щось придасться.

— Ага, пан граф! — привитав його комісар поліції. — Радий, дуже радий, що знову маю приємність вас бачити. Ви трохи змінили своє заняття? Чи так?

— Розуміється, що змінив! Я став порядним і заступником вельми поважної фірми у цім місті.

— Якоїж-то фірми, коли смію спитати?

— Спитати вже ви смієте, але відповіди я не даю. Ви це знаєте: малий запит з поліції і я лежу на бруку.

— Отжеж зробимо коротше. Ми знаємо, що ви працюєте з фальшівниками банкнотів.

— Це проклятуща брехня! — відповів він із давньої звички.

— Гм, це речення видається мені таке знайоме, Джолі! Але нам іще відоме те, що ви тепер маєте при собі більшу скількість фальшивих банкнотів.

— Той, хто вам це сказав, нужденна собака...

— Це вже можливе, — подумав собі комісар і дав приказ поліцаєві перешукати Фредові кишені.

На дворі сонце так ясно світило, а Фред відчував, що чим ближче поліційна рука доходила до його задньої кишені, тим його мрія про волю та добробут щораз дальше віддалювалася. Він став передумувати на скільки то років, місяців, днів дасться переложити сума 380 долярів. Перед ним стали призбируватися його речі. Дрібна монета, як решта з ресторану, ножик, хусточка до носа не цілком уже чиста, коробка папіросів, коробка сірників, кільце з ключиками і вічне перо зявилися на столі. Відтак сягнула чортова рука до задньої кишені і... вийшла порожня, порожніська...

Фредові нерви не видержали і він упав на крісло, а думки його почали мотатися. Пощо той поліцай хоче здурити свого комісаря? Або... якесь підозріння схопило його за горло і він заткнув свою руку у задню кишеню. Але і вона не найшла нічого... Роздратований до краю, хотів піднестися і кричати скаженим голосом, що його обікрали, подло ограбили! Та зараз зрозумів він значіння обставини, що у нього в кишені нічого не найшли. Поліція мусітиме його випустити, ба навіть імовірно просити його ви-

У Поршні найшли закопані револьвери боєвиків О. У. Н.

Читаємо в польській пресі:

Судове слідство проти решти учасників нападу на почту в Городку **ведеться дальше.** Виявилась конечність виїзду зі Львова на поля в громаді Поршні **судово-поліційної комісії** для устійнення подробиць одного з найважніших етапів утечі учасників нападу.

Дотеперішне слідство виявило, що партія боєвиків, яка вибрала напрям утечі з Городка на Львів, **таборувала в ночі на багнистих полях громади Поршна.** Тут вони розділили забрану в Городку готівку і пробували затерти сліди своєї участи у нападі. По цілоденних пошуканках і провірках на багнах Поршна, а також на сусідуючих з ними багнах пустомицьких, винайдено нарешті місце, в якому втікаючі **закопали револьвери. Поліція найшла 5 штук револьверів, у тому 3 марки „Оргеш“.** У деяких з них були набої. Крім того устійнено в кущах місце, в якому один з боєвиків сховав мішок з 975 зол., що їх опісля найшли і вернули владі пастухи.

—о—

З голосів польської преси.

Відгуки процесу й еґзекуції.

УСЬОМУ ВИНУВАТІ НІМЦІ...

Войцех Стпічинський, колишній головний редактор тижневика, потім щоденника „Ґлос-у Правди“, один із чолових санаційних публіцистів „I-ої (а не IV-ої) бриґади“, від недавна головний редактор варшавського „Курєр-а Поранного“ — вислав був до Львова на процес Данилишина і тов. свого спеціяльного кореспондента, а після процесу перший помістив з приводу того процесу обширну статтю. Тільки поміж ґазетними звітами кореспондента „Кур. Поранного“ та передовою статтею його головного редактора була велика ріжниця: звідти були обєктивні, ділові й цікаві, а стаття не заслужила ні на один із тих прикметників. Почалася стаття ще досить „обіцююче“, з натяком на глибший підхід до проблеми українського підпілля. Однак після кількох речень читач зовсім розчарований: таких банальних теревень нині вже навіть деякі ендеки соромляться!

Отже почав В. Отпічинський („Кур. Пор.“ з 28. XII. „Після львівського процесу“) від признання ідейних спонук у підсудних в останньому львівському процесі. „Можемо повірити — читаємо там — в субєктивне почуття ідейности Данилишина і Біласа. У душах цих сільських хлопців легко було розбудити геройські почування на струнах серця, з виключенням розумових премісь“. Стверджує теж автор, що на лавах обвинувачених сиділи виконавці та що їхній провід стоїть „поза чинниками, що кермують українською політикою у Польщі“. Коли брати під уваґу, що досі раз-у-раз чували ми докори під адресою українських відповідальних краєвих політиків за поодинокі виступи підпілля — то повище ствердження є теж поступом.

Однак читач швидко переконується, що впав жертвою непорозуміння. Бо автор має на увазі, що взагалі українське підпілля не є витвором ніяких краєвих відносин і що ним не кермують взагалі ніякі українці. Ідейність українського революційного підпілля він обмежує виключно до одиниць — виконавців, як напр. Данилишин чи Білас, але вже провідникам того підпілля автор відмовляє ідейности, вбачаючи у них лише — німецьких слуг! На доказ цих своїх поглядів покликується на... сміховинні нісенітниці „відомого російського політичного письменника“ Ґуревіча, виписані на сторінках „Последніх Новостей“, — про авантюриста Полтавця-Остряницю, про пропаґанду Скоропадського, про параду Штальгельму і кронпрінца! Ґазетна вістка, що буцімто полк. Коновалець був присутній у льожі кронпрінца на згаданій параді „Залізного шолому“ має для автора значіння аксіомного доказу, що ціле українське підпілля є сліпим знаряддям німецьких рук! До того свого твердження автор дочіплює банальну й оклепану фразу про „свободу України“, яку на своїм вістрі несла польська зброя у 1920 р.“ (чому п. Стпічинський не згадав про риське закінчення варшавського союзу?!) та допускається зовсім звичайного сфальшування ніколи неістнуючого факту, що буцімто голова УНДО „недавно признав“ (де і коли?!), „що польський уряд робить усі зусилля, щоби заспокоїти аспірації українського народу й запевнити йому можність користати з усіх громадянських прав!“..

Поминаючи що це дуже прикре явище, щоби ніби поважний і відповідальний польський публіцист фальшував факти та підписувався під такими неповажними твердженнями, як вищенаведені, — дивуємось п. Отпічинському, що він, ідейний пілсудчик, знаючи знаменито історію ПОВ і леґіонів, може бавитись у таку — делікатно кажучи — банальну оцінку нинішніх польсько-українських відносин та тих усіх історичних подій, серед яких виринуло й українське підпілля.

НЕВИННЕ ЯГНЯ...

Було би, видно, „дизгонором“ для Варшави, колиб у львівській санаційній пресі появилося на ту саму тему щось путніше, ніж у варшавській. Мабуть маючи цю куртуазію на увазі п. В. Барановський упкварив величеньку вступну статтю у *„Слові Польскім“* (з 31. XII.) п. н. „Суть взаємного відношення“, в якій невідомо кого і навіщо широко й довго переконує, що українці накидають полякам боротьбу, якої ці останні не хочуть, і що та боротьба зайва, бож Польща і поляки запевнюють українцям усі можливі вольности! Це і є та „суть“ польсько-українських взаємин, яку — справді ґеніяльно — виловлює головний редактор „Слова Польского“.

> ...Роля Польщі супроти цих окраїнних земель, роля спокійного володіння впродовж стільки літ, чужого всякому утискові й оборонна роля супроти всіх напастей ззовні, — та роля каже, що злобною видумкою або помилкою бездумчивости підозрівати нас у „ворожості“ супроти співгромадян українців. Польща не лише не перешкоджує орґанізуватися українському збірному життю, але як держава є зацікавлена у повному розвитку того життя. Фактично теж не робить йому ніяких перешкод, як довго суспільні ба й навіть національні аспірації не приймають чисто неґативного характеру, характеру запеклої боротьби... ...Це зветься „позитивною програмою“, себто програмою річевого трактування українських потреб, бажань і інтересів...“

І т. д. і т. д., з докорами під адресою українських послів, навіщо вони голосували проти польського державного бюджету та з запевнюванням про „прихильність в усіх чесних польських душах супроти українського громадянства“...

Якби не те, що дане число „Слова П.“ датоване 31. грудня, можна би думати, що стаття писана *після* веселого сильвестрового вечора... Це булоб єдине виправдання для ш. автора.

„КВЕСТІЯ РУСКА“.

Про „квестію руску“ говорила вже польська шляхта два віки тому і нині можуть про ту „квестію“ *так* говорити тільки їх вірні наслідники — ендеки. Так теж по старому шляхотському звичаю „розвязує“ ту „квестію“ Ґаз. Варшавська“ (з 30. XII.): вона виступає і проти санаційних „пацифікаційних“ рецепт зі солодкими пригадками 1920-го року, і проти соціялістичних порад покласти раз у підставу національної політики принцип справедливости. Ендеції треба „зміни системи“. „Реально зрозумілий національний інтерес“ має стати вихідною точкою тої зміни, яка по суті має проявитися у бісмарківському „культуркампфі“: „енерґійне й швидке збільшення на цих землях польського елементу і численности, побільшення проміновання польської культури і цивілізації“... Іншими словами: кольонізація та закриття українських культурних установ. Поруч із цим: поділ на „квестію руску“ та „українську справу“... І взагалі повний мішок анахронічних ідіотизмів.

„СЯГНУТИ ДО ПАРИСЬКОЇ ПРОГРАМИ!...“

Зовсім інакше ставлять уже справу т. зв. санаційні соціялісти („ББС“) з-під стягу Морачевського й Яворовського. У даному випадку вони відкидають крутійство і підходять до справи чесно і ясно. В їх варш. щоденнику „Валька“ (з 21. XII.) у передовій статті п. н. *„Українська проблема“* автор ставить передовсім тезу, що „людина, яка ризикує життям, є варта того, щоби глибше ввійти й пересвітлити аналізи мотивів такої її поведінки. Тому автор осуджує передачу справи Данилишина і тов. перед форум наглого суду.

Цілу городецьку треґедію характеризує, як один із дальших наслідків ендецького шовінізму. „Перепоєна навіть в одному моменті цим ендецьким духом офіціяльна державна політика — спричинила т. зв. „пацифікаційну“ акцію, — яку автор порівнює з деякими актами колишнього царського правління. Гостро осуджуючи польську ендецьку однобокість і плоскість політ. думки й нац.-політ. практики, автор робить слушні докори й ППС, яка не присвячувала національній проблемі достаточної уваги, віддаючи її на жир комуністичній пропаґанді. Конкретно автор кличе: „Шляхом до надолуження дотеперішніх втрат є: сягнути до париської програми, де мова про автономію для національних меншин, що замешкують суцільні території... Треба сміливо сягнути до цих смілих засобів, бо ситуація у цій ділянці справді дуже поважна“

СВОБОДА НА ВИНОС“.

Найпристойнішим і найкращим відгуком останнього процесу у польській пресі є передова стаття у *„Роботніку“* (з 29. XII.) п. н. „Вже всі забули“.

Автор слушно зауважує на самому вступі, що у світлі того процесу найкраще виявилася вартість „пацифікації“ Східної Галичини...

> „Однак мабуть ще гіршою річю від пацифікації є нехіть розвязати українську справу на підставі справедливости і порозуміння обох народів. „Санація“ не має ніякої програми, яка відповідалаб отим основам. Те, що вона пропонує українцям, зводиться до мрачної громадської самоуправи під надзором і тісною контролею польських адміністраційних властей та до підтримування української кооперації (?— Ред.). Але і це здебільша обіцянки, яких виконання узалежнено від — льояльної поведінки українців. Не хотять памятати, що мирне співжиття обох народів лежить у життєвому інтересі польської державної рації і що льояльність буває вислідом порозуміння, а не його умовою...“

В дальшому автор кепкує собі зі зреферованої вгорі статті В. Отпічинського:

> „Ах ті німці! Яка вигідна відбивна для польської реакції. Перед війною ендеція оклеветувала самостійницький рух у російській займанщині як німецьку інтриґу; в незалежній Польщі ендеція, будучи у влади, в кожнім страйку добачувала „німецьку руку!“ Тепер санація, як у стільки інших ділянках, невільничо копіює ендецію також в українській проблемі. Адже ендеція перша створила теорію, що весь український рух у Польщі є нічим іншим як ділом Німеччини. Нині ця теорія дістала урядову печатку „санації“. Давні прихильники федерації зійшли на подвірячно ендеції.
>
> ...Зводити українську справу в Польщі до німецько-українських інтриг — це значить баламутити опінію. Німецька інтрига лише тому найшла собі пригожий ґрунт, що українська справа в Польщі досі не розвязана і ще зовсім не видко, що буде розвязана... ...Санаційний публіцист пригадує, що Польща у 1920 р. на вістрі меча несла свободу Україні. Але та свобода „на винос“ нікому вже не імпонує і ніхто в неї не вірить. Українці в Польщі хотять свободи тут і тої свободи „санація“ їм відмовляє. „Санація“ має супроти українців тисячі гріхів на совісті...“

Має тих гріхів дещо і ППС, але фактом є, що *нині* ППС з усіх польських партій єдина в українській проблемі займає становище пристойне.

—о—

значення і за пару хвилин він знову буятиме на волі по соннем осяяних вулицях. Світ прецінь такий гарний!

— Містер Джолі!, — почав комісар вже цілком іншим голосом, — на жаль, ми помилилися, або може нас хтось надув. Не беріть нам того за зле. Ви і я мусимо ту приключку записати на рахунок неприємного ризика нашої професії. Ви вільні.

Фред відсапнув. Але зараз вернулась на його лице та його усмішка гульвіси і взявши назад верх над собою він спитав:

— Пане комісаре, маю до вас мале прохання...

— Яке-ж то?

— Мене інтересує, ге, ге, ви це розумієте, одна молода червоноволоса дівчина, якої адресу я міг би у вас розвідати. Позвольте мені заглянути до вашого альбуму кишенових злодійок.

— Коли лиш цього жадаєте, добре, але з тим наша справа буде цілком вирівняна, не так Джолі?

Але Фред вже перегортав захоплено листки альбому і машинально відповів: Алеж зовсім, пане комісаре!

Небавком пізніше заїхала якась дуже елеґантна пара молодих людей до одного першорядного люксусового готелю в Голівуді. То був граф і графиня Савіняки, чудова парочка. Вже здалека з їхнього вигляду було можна пізнати аристократичне походження. Фільмові зірки і зіркуни дерлися над тими молодими людьми, аж одного дня показалося, що парка зникла, полишаючи незаплачений готелевий рахунок, порожні куфри і коробки біжутерій. Швець став знову триматися свого копита, а кожне ремесло приносить зиск.

З англійського переклала **Софія Куликівна.**

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Боротьба проти сільсько-господарської кризи в Чехословаччині.

Спеціяльні синдикати, що покликані до економічного життя Чехословаччиною, заслугують на нашу особливу увагу між всіми засобами боротьби проти сучасної кризи в сільському господарстві.

Минулого року зорганізували в Чехословаччині синдикат для регулювання імпорту хліба та млинарських продуктів. У сучасний мент прийшла черга на заснування другого синдикату, саме для регулювання імпорту худоби та його продуктів. Стремління до регулювання імпорту вищезгаданих продуктів створило ще минулого року остаточну ціль бажань хліборобів. Кооперативний Центр для сільсько-господарського закупу та продажі представив ще в листопаді 1931 го р. урядові республики меморандум, який проєктував дотичну організацію для імпорту худоби, починаючи з місяця січня 1932 року. Після обміркування цього питання в заінтересованих колах, проєкт організації худобячого синдикату був предложений урядові щойно в місяці липні. Зпочатку уряд мав намір утворити худобячий синдикат рівночасно з хлібним синдикатом. Але потім, ухвалено відложити утворення худобячого синдикату до того часу, коли діяльність хлібного синдикату дасть корисні вказівки для худобячого синдикату.

Тепер хлібний синдикат вже зробив велику службу хліборобам: передовсім, він положив кінець імпортові пшениці, а потім — він значно обмежив довіз кукурудзи. Ось чому заснування худобячого синдикату набуло багато прихильників. Цей синдикат є особливо необхідним, приймаючи під вагу хаотичний стан питання відносно дозволів на імпорт продуктів з худоби. Досить мало обґрунтовані дозволи погіршують стан чехословацьких хліборобів та зменшують портфель девізів у мало раціональний спосіб.

Статут худобячого синдикату був ухвалений радою міністрів та реалізація цієї нової організації стрінулася в практичному житті зі згодою трьох груп населення: продуцентів, споживачів та купців. Сільсько-господарська ґрупа буде заступлена в синдикаті Центрокооперативою як центральною кооперативною організацією для продажі та накупу, а також і Сільсько-Господарським Союзом, як організацією для хову худоби. Завданням нового синдикату є встановлення кількости худоби та продуктів з неї, що мають бути імпортовані зза кордону згідно зі сучасним станом відповідних продуктів на внутрішньому ринку. Синдикат матиме дві секції: першу — для продажі худоби, мяса, жиру, соленого мяса та потрохів; другу — для продажі молочних продуктів та яєць. Заінтересовані групи продуцентів, споживачів та купців будуть заступлені у відповідний спосіб в управі, як також і в секціях. Синдикат має право побирати за дозвіл на імпорт давки, висота яких залежить від внутрішнього ринку та дозволяє слідкувати за стабільністю цін на краєві продукти. Синдикат має також право вимагати найбільше сприяючого примінення туземних продуктів супроти продуктів закордонного походження. Синдикат підлягає контролі уряду з боку міністерств: землеробства; фінансів; торгу та промисловости; закордонних справ та Народнього Банку Чехословаччини.

Проф. С. Бородаєвський.

З тернопільської вязниці до Бриґідок у Львові.

Безпосередньо перед латинськими різдвяними святами перевезли до Львова з тернопільської слідчої вязниці 14 молодих українських політичних вязнів родом зі Скалатщини і Грималівщини, арештованих під замітом приналежности до ОУН, поширювання летючок Організації Українських Націоналістів (ОУН) і трьох (Йосиф Тильчак, Олекса і Гаврило Метельські) під замітом намаганого вбивства Василя Затирки з Вікна, пов. Скалат, дня 31. березня п. р., за що вироком наглого суду в Тернополі страчено 26. квітня ц. р. Якова Пришляка і Павла Голояда. Перевезені такі політичні вязні: 1) Василь Турковський, студ. прав з Вікна, 2) Теодор Панас, бувш. гімн. учень з Панасівки, 3) Павло Стадник з Теклівки, 4) Йосафат Добривода з Паївки, 5) Олекса Метельський з Вікна (засуджений на смерть наглим судом у Тернополі за те, що стріляв до Вас. Затирки й опісля помилуваний — він у слідстві і на розправі видав усіх змовників), 6) Йосиф Тильчак з Вікна, 7) Гаврило Метельський з Вікна, 8) Микола Бровчук з Товстого, 9) Олекса Фік з Вікна, 10) Йосиф Шуст з Вікна, 11) Михайло Нездропа з Глібова, 12) Дмитро Намака з Глибова, 13) Дмитро Когут з Лежанівки і 14) Олександер Ґуда з Лежанівки — всі молоді селяни або сільські ремісники.

Всі вони були арештовані від лютого до квітня ц. р., отже сидять одинацятий або девятий місяць. Крім них відповідають з вільної стопи Йосиф Кравчук зі Саджавки і Микола Кушнір з Товстого.

Акт обвинувачення виготовила тернопільська прокуратура і поставила внесок до Найвищого Суду на делеґацію окружного суду у Львові. Це діється з правила у всіх українських тернопільських політичних процесах вже від двох літ і тому Львів мав уже кільканацять процесів з Тернополя. Саме перед святами прийшло рішення Найвищого Суду про делеґацію Львова і всіх 14 вичислених вязнів негайно перевезли до Бриґідок у Львові.

Розправа проти них (справа Василя Турковського і 15 товаришів) відбудеться перед найближчою каденцією лави присяглих у Львові в другій половині січня або з початком лютого 1933 р. та з огляду на значне число обвинувачених і свідків потреває щонайменше один тиждень. Склад оборонців ще досі не устійнений.

Справу обвинувачених Тильчака і Гаврила Метельського про намагане вбивство Вас. Затирки наглий суд передав до звичайного поступовання, тому до справи Вас. Турковського і тов. злучено акти наглого суду в Тернополі проти Олекси Метельського і тов.

Проти антипольської пропаґанди в німецькім радіо.

ВАРШАВА (ПАТ). „Газета Польска" довідується, що польське посольство в Берліні одержало доручення від міністерства закордонних справ інтервеніювати в нім. мін-ві закорд. справ дстично антипольської акції веденої німецьким радіо. Як відомо, в мин. середу німецька радіостація у Кеніґсберґу надавала авдицію, присвячену протипольській ревізіоністичній пропаґанді з участю офіціяльних осіб, між ними ляндрата д-ра Ульмера. Польське радіо виступило з протестом до мін. радія, покликуючись на свою умову з ним, заключену в березні 1931.

Пані Розевелтова на виставі українського мистецтва.

НЮ ЙОРК, 5. грудня. (Вл. кор). В готелі Каммодор у Ню Йорку відбувалася 10 днів вистава ріжнородного мистецтва заходами жвочої організації для поширювання мистецтва, званої „Есвозишен оф Вимен'с Арт Индострі". Виставу зорганізували жінки з нюйорської „сосаєті", отже цього ексклюзивного гуртка, що то уходить за міліонерів. Було біля 200 ріжних кіосків з виставою найріжнороднійших предметів, між ними й дуже гарно заставлена українська будка, в котрій містилися не лише предмети деревляного гуцульського мистецтва, але також і чудової краси килими, вишивки, кераміка й ін. річи. Всі ті предмети подбала „Жіноча Громада" з Ню Йорку, а нагляд над ними доручено молодому артистові М. Германові, б. інструкторові школи танків Авраменка. Він також подбав про зорганізування групи українських танцюристів, яка виступила у пятницю, 2. грудня перед численно зібраною публикою з найвищої аристократії в головній балевій салі готелю Каммодор. До танку стануло 9 пар і, як звичайно, український танок дістав найбільше оплесків, бо мав вже вироблену марку. Після танку п-і Френклин Д. Розевелт, жінка вибраного нового президента Америки, як „перша пані в краю", переглянула будки з мистецькими предметами. Замітне було те, що ні при одній будці вона не задержалася так довго, як при українській і на доказ свого спеціяльного признання поданням руки комітетові зложила свої побажання. Ні одна друга будка не діждалася такого признання, як українська. Для доповнення артистичної програми виступили ще з українськими піснями п. Петро Ординський, баритон-соліст з хору Кошиця і п-і Фенчинська, солістка, (сопран), що перебуває тепер в Перт Амбой, недалеко Ню Йорку.

Заповідає ще гірші часи в Росії.

НЮ ЙОРК. У книжці Еліша Фрідмена „Рошія ін Трензішен", яка щойно появилася друком, говорить автор про те, що в СРСР прийде в найближчих роках до великої економічної депресії, а по ній до політичного перевороту. Автор заявляється за визнанням СРСР Америкою. Він каже, що на тім зискалиб обидва краї. Але це не вирятує СРСР від депресії, яка є неминучою, хоч радянські лідери заповідають що інше.

Жиди орґанізують молодь.

НЮ ЙОРК, 5. грудня. (Вл. кор.). Вчора зібралася конвенція так званої Північно-Східної Релігійної Унії, тобто жидівської організації з вісьмох стейтів, приналежної до Американської Гебрайської Асоціяції. Предметом нарад був теперішній стан жидівських синагог, які не притягають жидівської молоді. Біля 800 присутніх делеґатів годилися на те, що наслідком поширення матеріялістичного світогляду і перейняття бизнесовими засадами жидівська молодь відпадає від синагоги. Тому конвенція прийшла до висновку, щоби полишити теперішній жидівській молоді способи реформи синаґоґи, яка могла би зберегти жидівське населення при гебрайській вірі. Старші представники жидівства сильно противилися тому, щоби з синагоги робити водевіль, кажучи, що правдива релігія не потребує вживати ніяких тріків.

Знову змова в Катальонії.

БАРЦЕЛЬОНА (ПАТ). З документів, які найшли в екстремістів, виходить, що в дні 10. січня ц. р. мало вибухнути повстання. Змова обіймала цілу Еспанію. Зброя мала бути доставлена змовникам на 3 години перед означеним речинцем вибуху революції. Викрили теж спис військових, яким мали унеможливити поворот до казарм, аби лекше викликати замішання серед жовнірів на час неприсутности їх зверхників.

Нездалий грабіжницький напад.

ВАРШАВА (ПАТ). Вчора вечором якийсь Ян Рожанський, літ 24, напав на вулиці на урядничку Анну Шубівну і відібрав їй 15.000 золотих. Суму ту підняла була Шубівна з каси Польського Банку. Злодія арештували.

Студентські справи.

З Т-ва Українських Ветеринарних Медиків у Брні.

Т-во Українських Ветеринарних Медиків у Брні повідомляє, що дня 1. грудня 1932 р. відбуло свої звичайні річні загальні збори з таким вислідом: Войтович Володимир — голова, Онуфрко Ярослав — заст. голови, Кіца Володимир — секретар, Качор Володимир — скарбник, Карачевський Володимир — бібліотекар. Контрольна Комісія: Кішко Володимир, Михайло Зеньон, Найда Володимир.

Рівночасно Управа Т-ва Українських Вет. Медиків у Брні подає всім заінтересованим до відома про студії у Високій Школі Ветеринарійній у Брні. Студії тревають 4 і пів до 5 і пів року. Система семестральна. Студії можна починати в зимовім та літнім семестрі. Звичайні вписи на літні семестри тревають від 7—15. лютого, а додаткові до 15. березня за доплатою 50 ч. к. (13 зол.). Оплата семестральна коштує 100 зол. Крім цього чужинці платять додатково 65 зол. на семестр, від якої евентуально — після внесення подання з долученням свідоцтва вбожества — можна бути звільненим. Удержання у Брні коштує місячно від 100 зол. вгору. Ближчі інформації подаємо за залученням міжнародного купону. На вислання посвідки, потрібної до пашпорту, треба прислати: свідоцтво зрілости, свідоцтво уродження і 5 зол. на покриття видатків. За ближчими інформаціями звертатись на адресу: Spolek Ukr. Veter. Mediku v Brne, ul Prazska c. 67, C. S. R.

Управа.

СЕЛЯНСЬКІ БУНТИ.

ВІДЕНЬ, 31. 12. ПАТ. Демонстрації селян у Форзві (Сх. Стирія) повторилися вчора ще завзятіше. Перед ратушем ок. 4000 селян домагалося, щоби випустили на волю 4 арештованих селян, яких арештували в звязку з побиттям податкового екзекутора та зміною законів Кас Хорнх. Селян старався вспокоїти христ.-суспільний посол Гангль. Селяни заявили, що арештують посла Гангля і не випустять його, поки не випустять на волю 4 арештованих селян. Демонстранти розійшлися пізно вечором, тому що впала густа мряка та стала лютувати сніговія. Стирійські селяни грозять, що в понеділок прийде їх ще більше. З Грацу вислали до Форзу 50 жандармів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Президент Масарик занедужав на легку грипу.

— В Америці кажуть, що конче треба приноровити інфляцію.

— У Манджурії між японськими карними експедиціями та китайськими нерегулярними військами йдуть завзяті бої.

—o—

ЗЕМЛЕТРУС.

ЙОГАНЕСБУРГ (ПАТ). Дуже сильні підземні стрясення, яких віддавна не тямлять, відчули в значній частині краю. Найсильніші потрясення тревали 100 секунд. Населення затрівожене. Кілька домів було ушкоджених. Досі нема вісток про жертви в людях. Осередок землетрусу був мабуть 300 миль від Йоганесбурга.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Під новий Новий Рік.

Цілий світ соб, а ми цабе. Наш Новий Рік 14 січня, а хто не вірить — нехай... подивиться на дати і числа наших часописів. Усі починають рік дві неділі пізніше. Зиломилися впід того правила тільки два галицькі щоденники і кільканадцять тижневиків. Решта української щоденної і тижневої преси твердо стоїть при старім стилі.

Маланка, хоч і жінка, а Сильвестрові не далася і — як виходить з календарної дискусії в „Ділі" — ще довго не дасться. Тверда, невступчива баба, а Сильвестер, як усі нинішні старі парубки — мягкий і нерішучий.

Мені — правду сказати — все одно. Не пю (можу зложити досмертну заяву!), по каварнях не ходжу (грошей нема!), а моїм симпатіям зовсім байдуже, коли дістануть побажання „Щасливого Нового Року". Однаково не звернуть на них уваги, бо слово, хочби яке гарне, не заступить помадок ні рож.

Хіба зробити так, як радив мій знайомий.

— З тим Новим Роком, то направду не знати що і як. Дорога пані! Я напевно був би вам побажав, але не знав, котрий Новий Рік ви обходите.

Сказати це, очевидно, аж по чотирнацятім січня, бо ануж відповість, що старий!

Неясна новорічна ситуація на нинішню хвилю дуже добра: одна нагода видатку менше, а одна тема до дискусійних статтей більше.

А мені, то вже не може бути ліпше.

Становище фейлетоніста наказує забирать на Новий Рік голос і „вінчувати". Всі знають, що є кому і є що, але мало знає, як це для мене незручно. Літа йдуть, вус росте, вже й волос сивіти почав, а тут бери і „вінчуй": партіям клікам і поодиноким людям.

Ще партіям то пів біди. В кожній партії знайдеться якийсь мій приятель, що злагодить прикре враження побажань і справу затушує.

Але кліки і поодинокі особи — ті не дарують.

— А я — Мої Дорогі — починаю злегка думати про якусь синекуру. Недавно ось зрушив був проти себе один кляп, то ледви вкараскався. Було б заїли на гладкій дорозі. Навіть гідного похорону не було б.

Ось чому мені два Нові Роки на руку: Каже головний редактор:

— Напишіть якісь новорічні побажання

А решта братії від себе:

— Ото для тебе тема! Наприклад... І сиплять, як з мішка.

А я:

— Знаменито. Перша кляса. А так їх одного з другим — і сам ще додаю, бо живу і бачу.

Зате по хвилі:

— Вибачте, але я обходжу старий Новий Рік. На Маланки кропиву, аж загуде. Що вас обходить Сильвестер!

А на Маланки захорую...

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ

— **ЩЕ ПЕРЕД СВЯТАМИ** просимо Вп. Передплатників ласкаво вислати передплату, щоби ми могли устійнити наклад.

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 744-?

— **Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. Насс.** 3-4

— **Черевики, кальоші, снігівці, пантофлі і всяке інше взуття купуємо виключно в „КОМЕТІ", Львів, Ринок 21, Станиславів, Сапіжинська 10.**

— **Колядки В. Барвінського на фортепян** видані Муз. Т-вом ім. М. Лисенка продаються в передсвятоочному тижні по 3 зол. в книгарні Шевченка (Ринок 10) і „Рідної Школи" (Сикстуська ч. 20). 1115 1—1

— **З Наукового Т-ва ім. Шевченка.** Дня 26. XII. 1932 р. відбулося спільне засідання усіх трьох секцій Т-ва під проводом уряд. директора фільольогічної секції д-ра І. Свєнціцького в приявності 30 членів. На тих сходинах — попри чисто внутрішні справи — рішили: 1) уповажнити фільольогічну секцію скликати мовну комісію для обговорення справи українського правопису та запросити до неї представників громадянства, 2) звернутися до Виділу з проханням переглянути статут та скласти правильник для майбутніх загальних зборів і праць секцій, 3) видавати час від часу бюлетени про діяльність поодиноких секцій зі змістом реферованих праць, 4) подавати до преси звідомлення про стан наукової діяльности Т-ва, 5) з огляду на теперішню фінансову крізу видавати поодинокі наукові праці окремими брошурами в 2—3 аркушів друку і то в певній означеній черзі для кожної секції.

— **Вистава етноґрафічних збірок,** головнож народньої ноші з Галичини, Волині, Полісся й Буковини, відчинена в жіночій ґімназії СС. Василіянок у Львові при вул. Длуґоша в часі шкільних ферій і триватиме до 21. І. 1933 р. Всі українці Львова і його околиць повинні оглянути цю виставу.

— **Осторога перед ошуканцем.** У дрогобицькому повіті, а зокрема в околицях Підбужа, крутиться від якогось часу невідомий там молодий підозрілий тип, що подає себе за Степана Пулавського, природного сина покійного барона Пулавського, власника маєтку Мозолівка і Голгочі, пов. Підгайці. Про себе говорить, що є землевласником по свому покійному батькові баронові Пулавському в Підгаєччині, і що цим маєтком управляє його колишній опікун посол д-р Степан Баран, адвокат з Тернополя, що з доходів з його маєтку присилає йому гроші на удержання. Тільки з родинних причин мусів він виїхати з рідної Підгаєччини й лише тимчасово находиться у скрутному положенні, але кожному зверне десятикратно дану йому допомогу, як щойно невдовзі сам зможе завідувати своїм маєтком. Особливо радо заходить до богатших селян, де є молоді відданиці і сватається до них і декому з них, як богатий дідич-барон, закрутив вже голову та вициганює, що може від їхніх батьків, радих мати зятя-барона. Такий випадок трапився між іншим в селі Урож коло Підбужа. Ціла подія з баронством згаданого ошуканця є видумана ним самим і пос. д-р Баран не то що ніколи не був його опікуном і управителем його маєтків, але навіть не чував про такого. Наші інтелігенти, особливо священики і учителі, в Дрогобиччині і сусідних повітах повинні передати цього ошуканця поліції.

— **Смерть колишнього президента Львова.** Вчера помер у Львові колишній президент Львова Йосиф Найман, що був президентом від 1911 до 1927 року. Уродився він 1857 р., був із походження міщанином, із професії бляхарем, згодом співвласником друкарні. Його вибір спирався головно на т. зв. „Стрільниці". Із мало заможнього міщанина дійшов він до великого майна. За його президентури управа міста виявила чималу діяльність будуючи ріжні міські доми, поширюючи каналізаційну та трамваєву сітку, одначе міська господарка викликувала дуже поважні застереження. Львівський маґістрат і досі не може визволитись від старої бюрократичної та протекційної системи, яка всевладно панувала за 16 літ урядування през. Наймана.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

— **Ялинку „Рідної Школи"** може купити вже від понеділка (2. січня) коло наших церков і при школах „Р. Ш." Ціни низькі. Великий вибір! — **Повітовий Союз Кр. „Рідної Школи" у Львові.** 1094 1-2

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

— **„День голоду".** З нагоди „Дня голоду" львівські комуністи намагалися демонструвати в кількох місцях міста. На вул. Валовій поліція розігнала гурток молодих комуністів і арештувала одного з них, що старався розвинути червоний прапор. Демонстранти вибили одну шибу при вул. Валовій, одну при вул. Сербській. Арештували С. Рамерівну за протидержавні оклики. На пл. Сольських розкинули летючки. В Перемишлі в ночі на 31. грудня розкинули комуністичні летючки.

— **Страйк у каварні „Де ля Пе".** Кельнери львівської каварні „Де ля Пе" загрозили страйком, тому що не можуть вижити з тижневої платні 30 зол.

— **За фальшування грошей.** В селі Пітричі (пов. Золочів) поліція арештувала Василя Тиктора, шофера. При ревізії, як повідомляє ПАТ, найшли в нього три фальшиві однозолотівки, гіпсові відливи, матеріял і знаряддя для фабрикування монет. Тиктора передали золочівському судові.

— **Жертва звания.** На залізничому двірці в Золочеві підчас пересування вагонів упав із вагону залізничник із Тернополя Степан Ярен. Колеса роздавили йому пальці лівої ноги. Ярена відвезли до шпиталю.

— **„Ревізори".** У Ярославі якісь два елегантні панки ходили по пекарнях, переводили ревізію та накладали великі кари, а рівночасно давали зрозуміти, що пекарі можуть викупитися. Пекарі платили, та коли стямилися, що впали жертвою обманців, повідомили поліцію. Поліція арештувала тих [illegible]рів". Це інжинір Владислав Раковський, бувш. конкрактовий службовець у інспектораті праці та Ст. Стаміровський.

— **Із двох часописів один.** Консервативний орган „Дзєнь Польскі", що виходив від 10 літ, від 1. січня матиме той самий текст, що краківський „Час"; тільки назву лишить собі ту саму.

— **Редукції.** У варшавському маґістраті виповіли працю 500 службовцям.

— **Службовець-дефравдант.** Управитель рахунків польського сойму Віктор Фальтус узяв собі зі соймових грошей 8.764 зол. На розправі признався Фальтус до вини та сказав, що гроші програв на перегонах.

— **Новість на Свята!** Муштарду **„Міка"**, в керамічних гуцульських виробах, можна купити в **Народній Торговлі** та всіх її крамницях у Львові.

— **На пресовий фонд „Діла"** зложив інж. Стефан Піщенко, Здолбунів зол. 16.—.

—o—

Із судової салі.

ҐРИПС У ЛУЦЬКІЙ ВЯЗНИЦІ.

День 20. грудня ц. р. був в Апеляційному Люблинському Суді призначений спеціяльно для перегляду кількох політичних процесів.

Відбулися і дві розправи волинські з арт. 102 кк., з котрих одна — братів Левка і Григора Горбачевських за приналежність до УВО, а друга — Михайла Статкевича за приналежність до КПЗУ — на тлі ґрипсово-цифровім.

Рівенський окружний суд укарав братів Горбачевських по три роки вязниці. Вирок той заскаржив та обороняв перед Апеляційним Судом адв. Микола Багринівський з Рівного, та Апеляційний Суд не згодився з тезами оборони і вирок першої інстанції потвердив. Оборонець заповів касацію.

Цікаво з тим „ґрипсом". На лаві обвинувачених засів селянин-столяр з Малина на Дубенщині, Михайло Статкевич, 26 літ, що перебував тепер у превенційному арешті. Отже в лютому ц. р. тюремні дозорці найшли у кльозеті шпарґалку записану цифрами. Розшифрували у Варшаві й виявилося, що вязні одної келії писали до одного вязня іншої камери, аби той переказав якомусь зі своїх родичів гасло: „Добрий день, приходжу зі села" — це пароль, а гаслом мало бути: „Раді вас витаємо". Родича того навіть вказали: „Міхал Стат". Випадково, як твердить оборона, прийшов на відвідини до вязниці до іншого цілком арештованого обвинувачений М. Статкевич і повитав його словом: „Добрий день", а далі поцікавився, чи багато сидить вязнів у їх келії. Цього вистарчило, аби перервати розмови, арештувати Статкевича й потягнути його до відповідальности.

Обвинуваченого боронив адв. Григорій Стецура з Луцька, при чому Апеляційний Суд, поділяючи внесення оборонця про завізвання додаткового свідка, справу відложив для переслухання начальника тюрми Альфреда Сурмінського. Є надія, що Статкевича звільнять.

Дописи.

НАДВІРНЯНЩИНА.

Як спинюють шкільний плебісцит. Шкільний інспектор у Надвірній відмовився 21. грудня ц. р. приняти доставлені йому п. Олійничком Іваном, громадянином села Камінного, шкільні декларації в числі 90 штук за 160 дітей, домагаючися від нього повновластей від власників усіх декларацій і то залегалізованих нотарем та остемпльованих стемплями по 3 зол., або щоб кожний батько сам доставив декларацію. На таку заяву п. Олійник Іван подав йому декларацію за свої діти. Тоді інспектор зажадав від нього доказу, чи то він є дійсно власником тої декларації. П. Олійникові було вже за багато, він забрав декларації та вернувся з ними до села. Декларації вислано почтою.

КАЛУШ.

Освітня анкета. У вівторок 20. грудня ц. р. в год. 12-ій у салі Т-ва „Сокіл" в Калуші відбулася освітня конференція із секретарями читалень філіяльної округи. На конференції було присутніх 21 секретарів і 9 членів виділу. Предметом нарад було наладнання ділової праці по читальнях, як також актуальні освітні справи. Анкету отворив голова філії дир. Милович, вказуючи на вагу праці секретарів по читальнях, від котрої залежить у значній мірі розвій освітнього життя. Пригадав теж на потребу держати звязок із філією та на боротьбу з неграмотністю, якою читальні в теперішній мент повинні рішуче занятися. Про ведення читальняного діловодства реферував дальше урядовець філії п. Король І.

—o—

СПОРТ.

ПОГОНЬ — УКРАЇНА 2:1 (1:0, 1:0, 0:1).

Субота, 31. XII. 1932. Перші гакіякові змагання за мистецтво львівської А-кляси закінчилися незамітною перемогою Погоні. Дружини виступили в ось-таких складах: УКРАЇНА: Скрипій, Дицьо, Гофрик, Лисик, Труш II., Труш I., Ліщинський, Шиналь і Дмитерко. ПОГОНЬ: Купчинський, Ствоженський, Мавер, Береза, Гемерлінг, Сабінський, Вайсберг, Кухар і Цімер. Гра жива і цікава держала глядачів головно у третій частині гри в неабиякому напруженні, коли-то Україна мала двічі нагоду вирівнати вислід змагань. У грачів України видно було ще недостачу відповідного тренінгу, зате Погонь була вже по турнірі у Криниці. Найліпші в Україні Скрипій і Труш I. Ворота здобули для України Труш I., а для Погоні Кухар і Цімер. Суддював п. Стшелецький. Видців до 500.

УКРАЇНА — ЛЕХІЯ.

В понеділок, 2. I. 1933, в год. 19.30 відбудуться на грищі Л. Т. Л. (Пелчинська) мистецькі змагання України з Лехією.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар в приватних оборотах зол. 8.92—8.92 і три четверті.

В міжбанкових трансакціях нотовано: Ню Йорк 8.92,15—8.92,75, Льондон 29.60—29.75, Ціріх 171.75—172. Прага 26.40—26.46, Берлін 212.40—212.80, Париж 34.80—34.90, Відень 101—105.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 31. XII. 1932, за масло експортове та десерове пріма 0·00 зол., за літру молока 15—17 сот., літру сметани 0·00 зол., копу яєць 6·30—6·40 зол.

За масло 29. XII. зол. 2·70, 30. і 31. XII. зол. 2·60.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 1. I. год. 3.30 попол. „Орфей у пеклі".

Неділя, 1. I. год. 7.30 веч. „З малої хмари" (Абон. 5).

Понеділок, 2. I. год. 7.30 веч. „З малої хмари" (Абон. 5).

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 1. I. год. 3.30 попол. „Насолода чесністю" (Абон. 4).

Неділя, 1. I. год. 7.30 веч. „Джім і Джіль" (Абон. 5).

Понеділок, 2. I. год. 7.30 веч. „Джім і Джіль" (Абон. 5).

Кіна.

АДРІЯ: „Любов козака".

АПОЛЬО: „Любов і пімста донського козака".

АТЛЯНТІК: „На приказ жінки".

КАСІНО: „Мата Гарі" (Грета Гарбо).

КОЛІСЕЙ: „В тінях хмародерів" і ревія „Коли жінка каже: Ні".

КОПЕРНИК: „Люби мене сьогодні" (Моріс Шевальє).

МАРУСЕНЬКА: „Люби мене сьогодні" (Моріс Шевальє).

МІРАЖ: „Бастер Кітон жениться".

ОАЗА „Флік і Флок в чужинній легії" і ревія.

ПАЛЯС: „Відважний вояк Швейк".

ПАН: „Король то я" (Вл. Буріян).

ПАСАЖ: „Самітний орел".

ПРОМІНЬ: „Остання чета" й ревія.

СТИЛЕВЕ: „Атлянтида" і ревія.

УТІХА: „Червоний шлях" і діточий кабарет.

ХИМЕРА: „Чарівний молодець".

Закордонне радіо.

Неділя, 1. січня 1933.

Кенігсберг (217,1) 14.55 Пісні в супроводі лютні, **Братислава** (278,8) 9.00 Трансм. із словацької церкви, 16.00, 18.00 Музика, **Гільверзум** (296,1) 21.20 Муринські пісні, **Бреслав** (325) 18.00 „Норимберські співці" оп. Вагнера, **Мілано** (331,4) 20.30 Опера, **Штрасбург** (345,2) 15.30 Концерт, **Гельсінгфорс** (368,1) 19.55 Фінл. музика, **Беромінстер** (459,4) 20.00 „Розведена" оп. Фаля, **Лянгенберг** (472,4) 13.00 Концерт, 20.00 „Зачарований флет" оп. Моцарта, **Прага** (488,6) 20.05 Концерт, **Відень** (517,2) 11.30 Концерт, 20.00 „Діти" ком. Бара, **Рига** (525,4) 18.30 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Будапешт** (550,5) 11.15 Концерт, **Люблянна** (574,7) 15.45 Нар. пісні, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 12.15 Українська музика, 17.30 Мист. авд., 24.00 Музика, **Москва** (1000) 17.30 „Аїда" оп. Вердія.

Понеділок, 2. січня 1933.

Мор. Острава (263,3) 10.00, 12.30 Концерт, **Братислава** (278,8) 16.10, 18.00, 22.15 Концерт, 17.25 Скрипка, **Копенгаген**(281,2) 22.00 Данська музика, **Гільверзум** (296,1) 12.41 Легка музика, 20.45 „Фра Діяволо" оп. Обера, **Мілано** (331,4) 11.15, 20.30 Музика, 21.20 Комедія, **Штрасбург** (345,2) 19.30 Концерт, 21.00 „Есклярмонд" оп. Масенета, **Штутгарт** (360,6) 10.10 Музика, 21.00 „Мертвий гість" ком. опера Пфафа, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Армас Гангу, спів, **Білгород** (430,4) 20.00 Опера, **Рим** (441,2) 17.30 Концерт, **Прага** (488,6) 19.35 Пісні, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 20.00 Веселий концерт, **Будапешт** (550,5) 17.00, 20.00 Пісні, 21.30 Концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 12.15, 15.00 Концерт, 18.15 Гумор, сатира, 19.00 Українська музика, 24.00 Звуковики, **Москва** (1000) 15.00, 18.15, 17.10 Концерт, 16.00 „Для дітей", 17.25 „Хованщина" оп. Мусоргського, **Париж** (1724,1) 21.00 „Сібус" оп. Гана.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 1. січня 1933.

12.15 Симф. поранок, 14.00 Конкурсовий діяльог п. з. „Про господарські справи", 14.20 Легкий концерт, 14.40 „Що чувати, що треба знати", виг. дир. Ст. Менджецький, 15.00 Легка музика, 16.00 Для молоді: Що чувати в світі?, 16.25 Грамофон, 16.30 IV-а Весела Неділя рад. Львова: Відгомін 3-ої неділі, 16.45 Новорічні бажання, 17.05 „Юрко Чистичобіт" оп. для дітей, 17.30 Літер. пародії, 17.50 „Новорічна програмова реорганізація у льв. радіостанції", 18.40 Оголошення рад.-поет. конкурсу, 19.25 „Пан Бенет" А. Фредра, 19.55 „А тепер ми вечеряємо!" 20.10 Всячина, 20.30 Спорт, 20.35 „Досить! кінчати вечерю", 20.40 Пожежа в Ст. Самборі в 1912 р., 21.00 Спорт, 21.05 „Наш кабарет", 22.30 Концерт хору ревелерсів Есбена, 22.55 Комунікати, 23.20 Концерт орхестри, 23.50 Львівська банда, фінал 4-ої Вес. Неділі.

Понеділок, 2. січня 1933.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 16.15 22.10 Грамофон, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.25 Комунікац. огляд, 15.30 Грамофон, Сільва рерум, 16.00 „Новий рік" авд., 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 Польща в міжнар. госп. відносинах, 17.00 Концерт церк. музики, 18.00 Легка музика, 18.30 „Муз. буквар", 18.45 Спів, Ів. Гляди, 19.00 „Гірше ніж гарна" фейл., 19.15 Всячина, 19.30 На овиді, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 „Дон Паскаль" оп. Доніцетія, Спортові вістки, 22.25, 23.00 Танк. музика, 22.55 Комунікати.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На ялинку для нещасної матері зложили: Іруся Вінчур, Христуся і Адріян Назаревичі зол. 2.50, С. С. зол. 2.—, п. С. Пашкевич зол. 5.—. Разом з попередніми жертвами зложено зол. 49.50 і 1 долар.

На „Рідну Школу" зложила „КОМЕТА" квоту 143 зол. 5 сот. як умовлений процент від закупів української клієнтелі. Дякуючи за цей даток поручає якнайгарячіше цю фірму Шановному Громадянству Головна Управа „Рідної Школи".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Невблаганна воля Всевишнього рішила невідкличнo полишити цей світ і своїх найближчих — **Галюсі з Миндюків Бобовниковій,** жінці катехита в Винниках. По коротких та важких терпіннях дня 16. XI. відійшла у другий світ Найдорожча Дружина і Неня, полишивши глибокий жаль у зболілих серцях. На цьому місці складаємо найщирішу подяку всім, що докладали всіх зусиль, щоби вирвати Покійну з обіймів невблаганної смерти. Дякуємо всім, що віддали Покійній останню прислугу, врешті тим, що старалися у тому важкому горі нас потішити. У першій мірі складаємо щиру подяку Впр. о. Крилошанинові Гр. Гірнякові, парохові Винник за уділення Н. Тайн, як також за піддержування нас в часі недуги. Сердечну подяку складаємо Вп. П. Д-р Я. Наглякові за невтомну та повну пожертви лікарську поміч для хорої. Щиро дякуємо П. Галі Хомин за опіку над хорою. Дякуємо теж сердечно всім Громадянам Винник за безнастанні молитви якими хотіли влекшити терпіння та вирвати з кігтів смерти Покійну. Дальше складаємо найщирішу подяку всім, що поспішили віддати останню прислугу для Покійної при переносі Її тлінних останків на місце супочинку. А саме: Впр. о. Крил. Гр. Гірнякові за провід в похоронах, о. Р. Онуфрію Гайовському, о. д-р Іванові Фіголеві та о. Дек. Петрові Пилипцеві за глибокі прощальні слова при виносі тлінних останків, у церкві та цвинтарі. А Впр. оо. Р.О.Осташевському, Р. О. Дяковому, І.Оляновичеві, К.Роздольському П. Пелехатому, І. Сохацькому, В. Левицькому, В. Белеєві, Я. Школьникові, Ст. Цісикові — за ласкаву участь у похоронах. Також щиро дякуємо Вп. Професорам Покійної — ПП. Д-р К. Кисілевському та Г. Павлюхові за віддання останніх прислуг своїй незабутній Учениці, а зокрема о. Д-р І. Фіголеві, який як катехит Покійної попрощав свою совісну та глибоко релігійну ученицю. Дякуємо теж Товаришкам і Товаришам, що прибули віддати Покійній останну товариську прислугу та на раменах віднесли Її Тлінні Останки на місце супочинку. Щиро дякуємо всім тим, що причинилися до звеличання похоронних обрядів, а саме: П. Іванові Охримовичеві та членам Т-ва „Сурма" — а також місцевому хорові і місцевій орхестрі та їх провідникам, що не жаліючи трудів звеличали своїми прегарними співами та звуками цей сумний обряд. Накінець дякуємо сердечно Вп. Громадянам, які своїм добрим серцем та щирим співчуттям помогли нам перенести цей тяжкий та нежданий удар та прийти до частинної рівноваги духа.

Муж і діточки.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.